

ARMÉNCI NEJSOU PRŮTAROVĚMI nevinnými beránky, za jaké velká většina lidí amerického je považuje. Spisovatelka Marion Crawfordová, kteráž delší čas v zemích východních strávila, charakterizuje je následovně: "Dle mé zkušenosti jsou ze všech národů východních nejchytřejšími a nejpodvodnějšími a pravem říká se o nich, že vezme to deset lidí, aby jednomu Arménovi se vyrovnali. Raději obchodovala bych na východě s Turkem než s lidem, než s křesťanem. Chovám tu nejvyšší úctu k náboženství křesťanskému, leč křesťané východní nejsou takými, jako křesťané západní. Může se o nich téměř všemohoucí říci, že jsou zvinilejší a ten, kdo křesťanem se tam zovů, z pravdivosti zároveň i zlodějem bývá." — Krásné to věru vysvětlení!

PÁNÍ A. P. A. AČI POÚJINÁJI VYSTROKOVATI RŮŽKY a přiznávají barvu, že skutečně nejsou ničím jiným, než knownothingsy toho nejhruškovatějšího. Dosud dokazovali o sobě, že přejí všechny snahy jejich namířeny jsou výhradně jen proti vzájemnému se katolicismu v zemi naší, a že každý, kdo se zásadou protikatolickou souhlasí, nechť si tutoze či přistěhovalec, vítaným jim jest. Leč nyní ukazuje se, že vše to bylo pouhou zásterkou a že hlavním heslem jejich staré knownothingské heslo "Amerika pro Američany" jest. Jeden z předních členů jejich, chicagský velebník presbyteriánský, Bolton, prohlásil ondyne veřejně při kázání, že žádný cizozemec, nechť si jakéhokoliv vyznání a jakéhokoliv vzdělání, neměl by oprávněn býti k právu hlasovacímu a k držení úřadu veřejného, neboť přejí mohou býti spokojeni již s tím, že vůbec sem připuštěni byli. — Z tohoto výroku nejlépe viděti, že každý přistěhovalec, kterýž A. P. A. z jakéhokoliv příčiny podporuje, sám proti vlastním zájmům svým pracuje a nejhrošm nepřítelům svým k moci pomáhá.

VŘEHNÍ ZÁSTUPCE HARMON BYL vyzván kongresem, aby podal zprávu, co tak dalece učiněno bylo proti trustům a jaké zákonitě opatření bylo žádáno ku obmezení libovůle trustů. Na žádost tuto odpověděl vřehní zástupce zprávou, v kteréž uvádí, že rozsudek vřehního soudu v případě trustu cukerního znemožňuje stihání mnoha jiných trustů, kteréž se vymykají zákonům státním, předstírajíce býti sdružením mezinárodním a naproti tomu, když stihání jsou vládou, skrývají se za zákony státní. Vřehní zástupce navrhuje, aby kongres přijal zákon, kterým by určité bylo vytknuto, co se považuje za monopoly, kombinace a spiknutí k obmezení obchodu, tak aby mohl pak míti zákon proti trustům určitý vztah. Demokraté sice blábolili vždy mnoho o trustech, ale když měli po čtyry roky většinu v kongresu, ani o ně nezavádili nějakým opatřením. Také teď senát si té věci nevšimá a jest to republikánská sněmovna poslanecká, která trustům pozornost svou věnuje. Až republikáné budou opět u vlády, postarají se o dokončení toho, co v roce 1890 bylo započato.

"SLOVANÉ MUSÍ JÍT," TO JEST heslem nativistů ve Whiting, Ind. V městě onom jest totiž rafinerie petrolejnická Standard Oil Co., kdež jest zaměstnáváno asi 500 Slováků, Poláků a Krajinů, kteříž obývají jednu část města zvanou Oklahoms. Minulý týden došlo tam ku velké rvačce, při kteréž dva lidé byli za stělení a několik raněno, a nyní na lehajících ostatních obyvatelů městěčka na správu rafinerie, aby přej propustila všechny dělníky, kteří neznají anglicky. Při tom ale mají strach, aby přej rafinerie nebyla přeložena jinam, jelikož dříve došlo přej k ujištění, že by rád, velmi rád zbavil se všech

přistěhovalců, jen kdyby mohl dostat na místo nich lidi, kteří by konali těžkou a nepřijemnou práci, jakou konati musí přistěhovaleci za mahu žebračkou. Pánům Američanům, kteří rádi s cizích mozořů žijí i tyji, se to ovšem pěkně sluší o tom, jak by každý člověk pěkně pohodlně a slušně živ býti měl, ale kdyby neměli přistěhovalců na východě a v středních státech, černochů na Jihu a Čt. na západě, na pacifickém pobřeží, rádi by ohom věděli, jestli by oni sami žiti mohli tak pěkně a pohodlně, jako si žijí nyní.

Co znamená republikánství?

V den narození Lincolnova odbýval chicagský Marquette Club hostinu, při kteréž jedním z hostů byl též William McKinley, jen zároveň jedním z hlavních řečníků.

Když byl složil povinný tribut Lincolnovi a vyložil jeho zásluhy o založení a zmohutnění nové strany, republikánské, v letech padesátých, připomenul, že hlavní zásada republikánská, zásada ochrany celní průmyslu domácímu, byla zásadou Lincolnovou a vyslovena byla právě tak v prvé národní konvenci roku 1856, jako v druhé konvenci roku 1860. Posledněji zněla:

"Ustaneno, že kdežto clo na přívóz poskytuje příjem pro podporu ústřední vlády, prospěch obecný vyžaduje takové upravení cla, aby povzbuzovalo rozvoj průmyslových zájmů celé země a my odporujeme takovou politiku národní výměny, kteráž by zabezpečila dělnictvu hojně mzd, rolnictvu dobré ceny, řemeslnictvu a továrnictvu postačitelnou odměnu za jejich zručnost, práci a podnikavost a národu obchodní prospěch a neoddělitelnost."

Během řeči své vyložil McKinley jasně co znamená republikánství následujícími slovy:

"Nikomu netřeba býti v pochybnostech co znamená republikánská strana. Její vlastní dějiny svědčí o tom tak zřejmě a jasně, že nepřipouští pochybnosti. Ona znamená spojený a znovuzrozený národ, opírající se o svobodné a poctivé volby v každém townshipu, okresu, městě, distriktu a státu této velké americké Unie. Ona zastává americký domov a prapor národa. Ona zastává americkou farmu a amerického továrníka a blahobyt veškerého amerického lidu. Ona znamená reciprocitu, která je skutečně vzájemnou a která nepovolí jiné zemi ani jediný den práce, jenž náleží americkému dělníku."

"Ona znamená mezinárodní smlouvy, které dávají tolik co dostávají, na základě vzájemných výhod. Ona znamená výměnu přebytku našich plodin za takové plodiny cizí, jakéž potřebujeme, ale pěstovati nemůžeme. Ona znamená reciprocitu Blainovu, reciprocitu Harrisonovu a návrat a rozšíření zásady vtělené v reciprocitní opatření republikánského celního zákona z roku 1890. Ona znamená zahraniční politiku proniknoutou veskrz duchem skutečně americkým, politiku, která oživí národní tradice a navrátí národního ducha, kterýž vedl nás tak hrde v dřívějších letech tohoto století. Ona znamená takovou politiku se všemi cizími národy, kteréž zajistí jim i nám spravedlnost, nestrannost, slušnost, důvěru, vážnost a čest."

"Ona znamená zásadu Monroe jako Monroe sám ji prohlásil, ohledně kteréž nepanuje žádného rozdílu smýšlení ve všem lidu americkém."

"Ona znamená teď, jako vždy, poctivé peníze a přiležitost vyděláti si jejich poctivou prací. Ona znamená zlato, stříbro a papíry za naši měnu, ku měnění svých výměn, všechny tak dobrými jako vláda a neposkytnutými jako její čest. Republikánská strana by právě tak bez protestu a odporu připustila snížení a zne-

hodnocení prostředků výměnného mezi našim lidem, jako připustila by snížení naší vlajky. Na ní lze spočíhati v budoucnosti tak jako spočíháno bylo v minulosti, že zaopatří zemi nejlepší peníze ze všech známých, zlato, stříbro i papíry, dobré po celém světě."

"Ona znamená obchodní politiku, kteráž pokryje každé moře bílostí plachet loď, na nichž vlaje americký prapor a kteráž ochrání bude praporek kdekoliv se třepetá. Ona znamená systém, kterýž dá Spojeným Státům převahu obchodní nad každým národem západním. Ona jest pro finanční politiku, kteráž stojí v odporu dělníků dluhů a schodků v době pro návrat ku splácení dluhu i odporování dělníků vzrůstu jejich."

Stejné příčiny, stejné následky.

V letech padesátých měli jsme demokracickou správu země, kteráž řídila se demokratickými zásadami, právě tak jako nyní. V těch letech měli jsme celni zákon ustavený demokracií dle demokratické zásady, jehož hlavním cílem mělo býti zjednotit potřebný příjem ku krytí výdání vládních, právě tak jako jest a bylo to prohlášeným účelem nynějšího Wilsonova demokratického zákona celního. Jelikož stejné příčiny mají též stejné následky, jest doba tehdejší velice podobná době nynější. Tehdy jako nyní panovala všeobecná bída v zemi; tehdy jako nyní bylo zapotřebí zřizovati v městech polévárny pro ubohý trpící lid bez zaměstnání; tehdy jako nyní panovala veliká tíseň finanční a všeobecný úpadek. Tehdy jako nyní přidělovala vláda každoročně dluhu, ač bylo to v době míru. Nedělo se to ovšem měrou snad tak obrovskou jako nyní, avšak proto přece zrostl dluh národní z \$28,000,000 v roce 1857 na \$90,000,000 do roku 1861. Tehdy jako nyní panovala veliká láce a rolníkovi možno bylo pouze jen za některé ze svých plodin obdržeti hotové peníze, vše ostatní musil vyměnovati pouze za zboží. Tehdy jako nyní neměl dělník práce a nemohl kupovat od rolníka tolik potravin a jiných potřeb jak by si byl přál.

To vše jsou věci známé všem těm, kteříž četli bedlivě dějiny Spojených Států, právě tak jako jsou osobně známými pamětníkům oné doby. Mezi českými čtenáři jest ovšem jen skrovně těch, kteříž bydleli zde v dobách před minulou válkou. Jsou zde však někteří přece a občas podávají svědectví jak bylo tehdy. S jedním takovým shledáváme se v časopise Jednota, v kteréž píše starý osadník pan Karel Hromádka ze Cedar Rapids, jenž roku 1857 přišel z Davenportu do Tama Co., Iowa, jak následuje:

"Nebudu vypisovat ty základy prvního hospodářství z ničeho, o čemž lid v městech bydlel nemá ani zdání, připomenu jen jeden rok, když se od nás peníze vystěhovaly, vzdělané pudy bylo málo, pšenice se žádná neskličila, mokrem a parnem vše se zkazilo. Nejbližší mlýn byl až v Cedar Rapids, za to bylo díky Bohu kukuřice dost a štěstí, ještě byl tu kamenný, který vyráběl z kamene ruční mlýny, které nestačil hotovit. Kdo ho měl dřív, k tomu chodili sousedé jako do mlýna a čekal jeden na druhého, až semele. To však nebyla blažoučká moučka, na jakou teď jsme zvyklí, to byly s potem pracně vyrobené drtiny, z nich se připravovali rozličná jídla. Na prstířích rostlo všelijaké to "thé" a hospodyňky radily jedna druhé, které že je lepší. Kávu nahradila pražená kukuřice, sušená mrkev a jarní žito."

Poměry jež tuto onen dopisovatel líčí, nebyly arci výminkou, nýbrž byly pravidlem po celé zemi a málo bylo těch, kteříž mohli by psáti jinak

než přese tento osadník. Z jeho sdělení již vysvítá, že nejen on sám, nýbrž všichni žili v nouzi a bídě. Že namnoze nyní není lépe, čtí snad přemnozí z našich čtenářů. Vsk. nejen snad na venkově panuje v nynějších demokratických dobách tíseň, nýbrž hojněji ještě měrou zakoušeti musí ji města, o čemž svědčí následující sdělení. Voinosti ze dne 14. února o bídě poměrech mezi dělnictvem tamějším:

"Země čeká krejčí jako otroky bosů, to zvláště dokazovat nepotřebuji. Uvedu jen následující plat od práce: Od ušití kabátu, kterýž je prodáván za \$4.50, dostáváme 12½ centu; dále stupnice mady je od 25 centů o pět centů výše až do dolaru. Kontraktor, kterýž dostane za ušití kabátu dolar, musí vykonat práci, která se staví po bok zakázkové. Od ušití vesty platí bossové nám kontraktorům osm centů! Ti, co jsou tak šťastni, že dostanou od vesty 35 centů, musí ji ušít tak, aby mohla býti součástí obleku prodávávaného po \$16. Ušije-li jeden dělník čtyry takové vesty za den, je spokojen. Vydělá tedy \$1.40. Od kalhot pro muže platí se od 16 centů do 50 ctů. Od kalhot po kolena (pro děti) platí se 65 centů za tucet, od jednoho páru tedy zlomeček přes 5 centů! Z této mzdy musíme platit dělníky a dělnice, nájem, palivo, světlo, musí nám něco zbyť na stroje, na uhlí, k žehlení, na náčiní, my také musíme žít — jak, pro Bůh, můžete se dopočítat?"

Nechť každý rozumný a nepředpojatý čtenář porevná doby jaké jsme měli před válkou a jaké máme nyní s oněmi, v nichž žili jsme po celý čas, kdy řídila se země politikou a zásadami republikánskými a nebude mu potřeba vysvětlovati, co jest zemi i národu prospěšnějšího.

DROBNÉ ZPRÁVY

* V pondělí zemřel ve Washingtonu kongresník Wm. H. Crain z Texasu, kterýž již od zahájení 49. kongresu zasedal.

* V Martin's Ferry, W. Va., zničena v pondělí z rána sklárna Buckeye, čímkž škoda \$150,000 přesaňující, způsobena.

* V sobotu v noci zničena požárem obchodní část městečka Sanfield, Mich., a škoda \$40,000 přesaňující, tím způsobena.

* Z Branson, v Kansasu, oznámeno koncem týdne, že Standard Oil Co. s těžbou petroleje v nejbližších dnech tam započne.

* V New Yorku zastavilo pondělním práci na 2000 kalhotářů, následkem oznámení, že jim mzda o 35 až 50 procent snížena bude.

* Výbuchem gasolinu, jehož ku čistění koberečů používáno, poškozeny v sobotu v Pittsburgu značnou měrou tři Pullmanovy spací vozy a tři dělníci nebezpečně popáleni.

* Následkem špatně umístěné výhybky vyřinul se v pondělí vlak dráhy Cincinnati & Muskingum Valley u Roseville, O., s koleji, při čemž jeden zřízenec usmrčen a 4 poraněni.

* Dle výpovědi sekretáře námořnictva mohou přftomně Spojené Státy v kratší době a laciněji válečné parníky vystavěti, než kterákoliv jiná země na světě, s výjimkou Anglie.

* Státní republikánský výbor v Indianě rozhodnul se ve čtvrtek, vyzvat členy zákonodárstva, aby guvernér o svolání zvláštního zasedání za účelem nového rozdělení státu v poslanecké okrsky požádali.

* V Clevelandu rozhodnuto v sobotu koronerem, že za neštěstí, způsobené sřícením se mostu elektrické společnosti přes Tinker's Creek, při čemž tři osoby usmrčeny, zodpovědná jest společnost železničská, kteráž most onen stavěla.

* V New Yorku zavražděn byl v pondělí profesor M. E. Glau v pracovně své v ústavu hluchoněmých a sice usmrčen byl několika ranami, ze zadu do hlavy lopatkou na uhlí mu zasazenými. Po vraždi není ani stopy a podobné i přitěžné zločinu není dosud známa.

* Ve Philadelphii přišly v sobotu celni úřady na stopu podvodům, jimiž pokladna o bezkých pár tisíc ročně okrádána byla. Zjištěno totiž, že importéřská firma klenotnická H. Kreka z Cincinnati stála ve spojení s kapitány společnosti antwerpácké, kteříž jí pak dýmanty pašovali pomáhali. Přišlo se na to zatčením kapitána parníku Rhineland, u něhož za více jak \$10,000 dýmantů, firmě té náležejících, nalezeno.

Republikánská konvence

Národní, kteráž, jak známo, odbývána bude v St. Louis, nebude se odbývati v budově Exposition, jak původně určeno, neboť výborem výkonným neuznána budova ona za výhodnou a účeli svého vyhovující. Následkem toho rozhodnul se výbor místní k vystavění budovy zvláštní, v níž by místa pro 12,000 osob bylo a náklad na níž na \$60,000 rozpočten jest.

Roztržka

povstala následkem otázky finanční v řadách demokracie texasské a podobá se, že na podzim dva různé listy demokratické do pole postaveny budou, čímž by ovšem porážka strany té téměř zajištěnou byla. V Galvestonu odbývána v sobotu konvence té frakce, kteráž pro zdravou měnu jest a ta vyslovila se rozhodně proti plánu předsedy výboru státního, kterýž navrhoval, aby otázka ta voličům v nastávajících volbách delegátů do konvence státní k rozhodnutí předložena byla a aby rozhodnutí ono pro všechny demokracie závazným bylo.

Nezaslouží sympatií.

William F. Mannix, americký novinářský dopisovatel, jehožto vyvezení z ostrova Kuby úřady španělskými nařizeno bylo, požádal koncem týdne náš odbor státní o zakročení, pochybuje se ale velice, že vůbec jediný krok ve prospěch jeho vládou naší učiněn bude. Z listin, jež odboru státnímu postoupeny byly, zjištěno totiž nade vši pochybnost, že Mannix jest španělským chlapem, kterýž za bídný grůš i svého vlastního bratra by zradil a že úřadům španělským služby vyváděcké konati se nabízel a že vydati jim chtěl jednoho kubánského vlastence, jehož pohostinství požíval. Dále zjištěno, že za peněžitou náhradu zavázati se chtěl obrátiti veřejné mínění ve Spoj. Státech ve prospěch Španělů a sice docíliti toho chtěl prostřednictvím dopisů, jež ve všech přednějších listech uveřejňovány býti měly. A co horšího, zjištěno zároveň, že podobným způsobem vyjednával i se stranou povstaleckou a že jediným cílem jeho mámení peněz z obou stran bylo. — Dle výroku sekretáře může se Mannix za šťastného pokládat, když z Kuby beztravně vyvázne.

Obdržel

první odměnu — na svět. výstavě

DR. PRICE'S CREAM BAKING POWDER

Nejdokonalejší : připraven čistý prášek z vinného kamene. Proti smutnosti, kámenec a jiných nečistot.